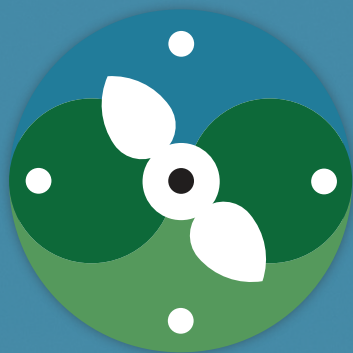

DE REIS

VLIEGWIEL
VOOR
VERANDERING

DE
REIS

KEUNSTWURK

FUNDS V
CULT
R
PARTICIPATIE

Leeuwarden
Fryslân
2018

Hoofdprogramma

European
Capital of
Culture

DE REIS

De Reis is het community-art programma van Keunstwurk dat uitdagende ideeën en initiatieven uit de Friese samenleving helpt realiseren. Ben jij betrokken bij een lokaal initiatief in Fryslân dat iets in beweging wil zetten? Dan kan De Reis je verder helpen.

WAT IS DE REIS?

De Reis neemt kunstenaars en bewoners van een dorp, wijk of gemeenschap mee op ontdekkingstocht. Een tocht die kwesties uit de mienskip aanpakt, door het inzetten van kunst en cultuur. Ook wel community art of culturele interventies genoemd.

We speuren naar lokale initiatieven in Fryslân die het verdienen om op reis te gaan.

Geselecteerde initiatieven krijgen ondersteuning bij de concretisering van het project en er is cofinanciering beschikbaar om de plannen in de praktijk te brengen.

De Reis laat met een tocht van projecten zien hoe kunst en cultuur ingezet kan worden als vliegwielt voor verandering. Daarbij wordt geëxperimenteerd met verschillende werkwijzen voor culturele interventies.

Alle deelnemende projecten vormen samen een Community of Practice. De Reis is opgezet als een gezamenlijk leertraject, waarbij de kunstenaars en deelnemers van elkaar leren, elkaar helpen en versterken.

In 2017 en 2018 voert De Reis in heel Fryslân projecten uit. Daarnaast organiseren we een lezing en debatcyclus genaamd Dwarskijkers, over de relevantie van kunst als katalysator voor maatschappelijke verandering.

VLEEGWIEL VOOR VERANDERING

WAAROM DE REIS?

Net zoals andere landelijke regio's in Nederland en in Europa, staat Fryslân de komende jaren voor de uitdaging het platteland vitaal te houden. Bevolkingskrimp, werkgelegenheid, innovatie, kansen voor jongeren, vervoer en relatie tussen stad en platteland vormen uitdagingen die om een nieuw perspectief vragen.

In de aanloop naar Leeuwarden-Fryslân 2018 is De Reis al van start gegaan. Het idee van de iepen mienskip staat centraal, een gemeenschap die naar buiten is gericht en die niet bang is voor veranderingen, maar die deze juist omarmt en weet te benutten.

Dit vraagt om een samenleving die zichzelf opnieuw uitvindt, die verandert. Oude oplossingen voldoen niet meer. Daarom kiezen de gemeente Leeuwarden en Provincie Fryslân voor vernieuwing als basis voor hun samenwerkingsagenda 2013-2025. De Reis als onderdeel van Leeuwarden-Fryslân 2018 betekend een extra impuls voor die ambitie.

JE LEGT ERGENS EEN ROTJE ONDER EN HET BEGINT TE KNALLEN

Mensen worden even wakker geschud. Vervolgens ontstaat er van alles. Mensen worden creatief. Er moet iets gebeuren. - Wouter Daane -

WAT IS EEN REIS-PROJECT?

Eén of meerdere kunstenaars gaan aan de slag met een thema dat leeft bij bewoners. Dit kan en mag overal over gaan. Denk hierbij aan: het bespreekbaar maken van pijnpunten, bruggen bouwen, de leefbaarheid stimuleren of visie ontwikkelen. Kortom, er moet iets aangepakt worden. De Reis helpt om een beweging in gang te zetten!

De kunstenaar doet onderzoek, stelt vragen, gaat op zoek naar interesses en bouwt vervolgens samen met de deelnemers aan een kunstwerk, voorstelling, optreden of een andere vorm van kunst en cultuur.

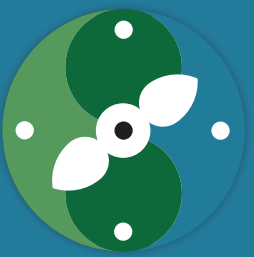
PROJECTEN VAN DE REIS VOLDOEN (IN POTENTIE) AAN DE VOLGENDE CRITERIA:

- Contextueel: het project geeft een artistiek antwoord op maatschappelijke vragen die urgent zijn in de lokale context;
- Artistiek: de artistieke verbeeldingskracht geeft nieuwe perspectieven op de dagelijkse werkelijkheid en maakt dat ook een breed publiek zich er mee kan identificeren;
- Participatief: door de gedeelde urgentie is er een grote betrokkenheid van deelnemers in de ontwikkeling en uitvoering van het project;
- Transformatief: het project resulteert in nieuwe verbeelding, verbinding en competenties bij de direct betrokkenen en zet in op een blijvende verandering.

HEET HEET NIET VOOR NIETS DE REIS

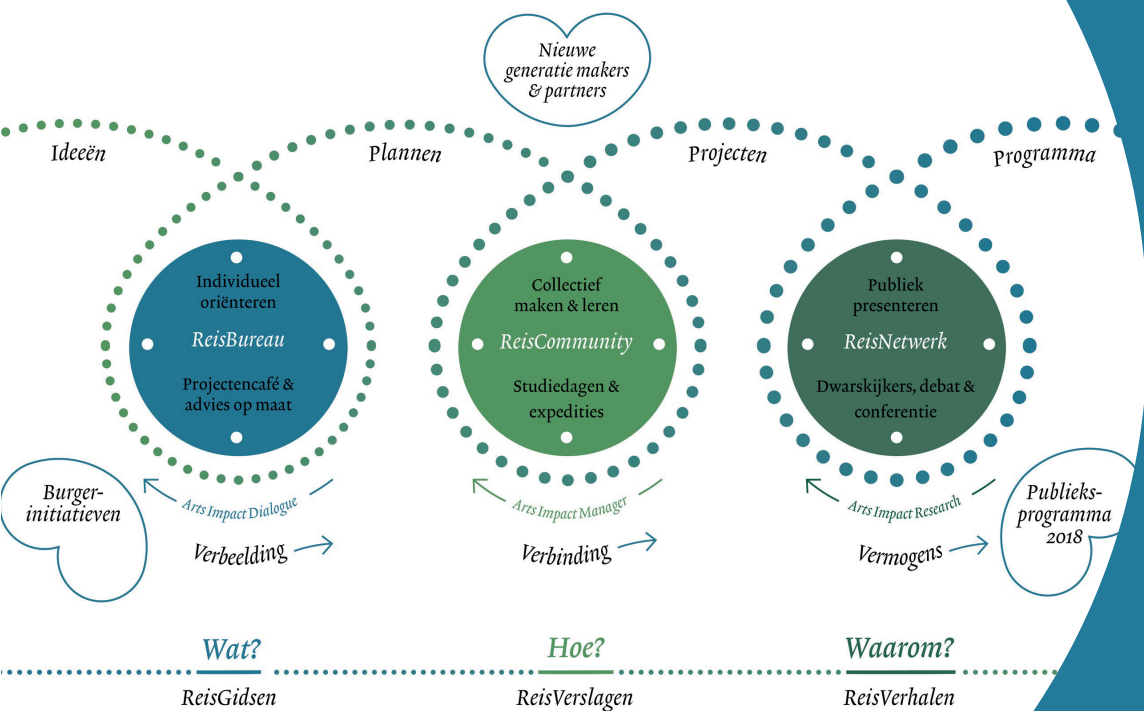
De weg er naartoe moet compleet verrassend zijn en die moet je overal kunnen brengen. Het einddoel moet je niet voor ogen hebben. Dan sta je open. Je moet de indrukken die je onderweg opgedaan hebt meenemen. - Pieter Stellingwerf – BUOG -

DE REIS

VLIEGWIEL VOOR VERANDERING

HOE WERKT HET?

MEEDOEN

Op www.dereis.nl vinden geïnteresseerde burgers en makers actuele informatie en een eenvoudig aanmeldformulier. Je kunt ook proactief worden gescoot door adviseurs van Kunststuurk. In alle gevallen liggen er dan drie fases voor je in het verschiep: het ReisBureau, de ReisCommunity en het ReisNetwerk. Op de drempel van iedere fase geeft de selectiecommissie advies of je door kan en neemt de projectleider daarover de beslissing.

HET REISBUREAU

Het ReisBureau is er om van een idee tot een gedegen plan te komen. Hiervoor organiseren we een aantal collectieve projectcates in het bezoekerscentrum van LF2018 en individuele adviesgesprekken op maat. In de projectcates delen we kennis over sociaalartistieke projecten, hoe je effectief fondsen werft en hoe je een project kan pitchen. We bieden je inspirerende voorbeelden en handame instrumenten (o.a. Stipe.rtl). We denken ook mee over de samenstelling van je projectteam en je draagvlak. Het beoogde resultaat is dat je zelf een voldragten projectplan kan pitchen bij de selectiecommissie met een volledig uitgewerkt projectplan (artistiek, organisatie, productie, communicatie en financiën) en voldoende financiële dekking. Doe je dit succesvol dan krijg je een overeenkomst aangeboden met cofinanciering vanuit het programma - ReisBudget - en kan je door naar de volgende fase.

DE REISCOMMUNITY

De ReisCommunity is er om van een plan tot een effectief project te komen. Het traject start tegelijk met de uitvoering van je project. Het bestaat uit een serie van studiedagen - Het Reislab - en een aantal individuele monitorgesprekken. Het Reislab is 1 keer per maand en bestaat uit een aansprekende mix van externe inspiratie en gestructureerde interview. Doel is het delen van kennis en ervaring met collega makers en hun partners over het werken in de sociaalartistieke praktijk.

Actieve deelname aan dit leerproces is onderdeel van je 'overeenkomst' met De Reis en wordt ook deels vergoed vanuit het ReisBudget. Met een aantal monitorgesprekken ondersteunen we je daarnaast individueel bij het documenteren en het optimaliseren van je project gedurende de uitvoering (o.a. met de Arts Impact Manager?). Beoogd resultaat is een project met een stevige artistieke en participatieve kwaliteit dat daadwerkelijk het verschil maakt in de lokale context. Doe je dit succesvol dan krijg je een certificaat 'Community Artist' van CAL-XL en ga je deel uitmaken van het ReisNetwerk.

HET REISNETWERK

Het ReisNetwerk is er om van een verzameling incidentele projecten naar een meerjarig programma te groeien. We streven naar een duurzame relatie met de deelnemende makers en gaan onderzoeken hoe we dat concreet invulling kunnen geven in vervolgactiviteiten. Gezamenlijk kunnen we ook een publiek debat aanjagen over de relevantie van kunst in maatschappelijke ontwikkeling en hoe dat concreet te vertalen naar een goed productieklimaat voor sociaalartistieke praktijken in Friesland. Makers en partners die zich succesvol en duurzaam in een gezamenlijk netwerk ontwikkelen zijn daarvoor de beste ambassadeurs. In 2017 en 2018 is dit ook onderdeel van een nieuwe debatcyclus 'Dwarskijzers'. In 2018 organiseren we een publieksprogramma en een internationale conferentie over dit thema. De Community of Practice in Friesland is daarnaast onderdeel van een groeiend Europees netwerk van Community Arts Labs (CAL-XL).

WAT LEVERT HET OP?

- **MINDSHIFT**
Kunstenars en beleidsmakers zijn overtuigd van het belang van kunst in de samenleving. Ze zien hoe kunst een vleugiel kan zijn voor maatschappelijke vernieuwing.
- **VERBETERENDE PARTICIPATIEVE KUNSTPRAKTIJK**
De Community of Practice levert een betere participatieve ontwerp- en kunstpraktijk die aantoonbaar bijdraagt aan positieve verandering in de samenleving.
- **IMPULS VOOR CULTUUR**
De culturele infrastructuur in de steden en dorpen van Fryslân heeft een impuls gekregen. Bovendien doen meer inwoners mee aan culturele activiteiten.
- **SAMENWERKING**
In Fryslân, en in het bijzonder in regio's, is een nauwe samenwerking tot stand gekomen tussen culturele en maatschappelijke organisaties.
- **EUROPEES NETWERK**
De Reis-community maakt onderdeel uit van een Europees netwerk voor community art die kruisbestuiving mogelijk maakt.

SAMENWERKINGSPARTNERS

De Reis is een initiatief van Keunstwurk: de provinciale organisatie voor cultuurparticipatie, cultuureducatie, cultuurinnovatie, talentontwikkeling en professionele kunst in Fryslân.

WE WERKEN SAMEN MET:
CAL-XL, het landelijk laboratorium voor kunst & samenleving.

DE REDACTIERAAD
De redactieraad is de adviescommissie van De Reis en wordt vertegenwoordigd door afgevaardigden van Doarpswurk, Fries Sociaal Plan Bureau, Minerva Academie voor Popcultuur, NHL Docent Theater, Stenden Welzijn nieuwe stijl, Master Kunsteducatie Hanze Hogeschool, D-Drive, Kunstcade, Tresoar, Tryater, LTO Noord, Europa Team 2018, Het Bolwerk, Mienkipcentrum Leppehlem en St. Toeristisch Netwerk de Friese Wouden en het Europa Team 2018.

DE REIS MAAKT ONDERDEEL UIT VAN | LEEUWARDEN-FRYSLAN 2018

COLOFON

FOTOGRAFIE

Natalia Balanina, Hans Jellema en
Ruben van Vliet

DESIGN

Studio39

DRUK

CSL Leeuwarden

REDACTIE

Keunstwurk

KEUNSTWURK

Postbus 1288, 8900 CG Ljouwert/Leeuwarden

Besykadres/bezoekadres:

Wissedwinger 1, 8911 er Ljouwert/Leeuwarden

t (058) 234 34 34

e info@keunstwurk.nl

i www.keunstwurk.nl

KEUNSTWURK

Leeuwarden
Fryslân
2018

Hoofdprogramma

European
Capital of
Culture